

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Молодий Колос

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ АКSMУ

Виходить з 5 грудня 1939 р. • Субота, 5 січня 1980 року • № 3 [2731]. • Ціна 1 коп.

Кіровоградська обласна бібліотека ім. В. М. Купченка Шв. №

Новини

Повідомляють кореспонденти «МК»

Незабутній, легендарний

14 січня минає 60 років з дня народження Героя Радянського Союзу, національного Героя Франції В. В. Порика. Цікаві заходи, присвячені цій даті, влаштовуються в Бобринецькому сільськогосподарському технікумі, де навчався В. Порик — бесіди про життя і діяльність легендарного героя, уроки мужності, спортивні змагання, читачькі конференції. Спеціальний куточок відкрито в кімнаті-музеї бойової слави технікуму. Т. КУХТІН.

Оцінку дають глядачі

На хореографічному, режисерському відділеннях інструментів народних інструментів Олександрійського музично-театрального училища відбувся захист дипломних робіт. Проходило він не там, як завжди. Випускники навчального закладу звітували одночасно і перед членами комісії, і перед глядачами — працівниками підприємств і установ міста. Першим зі своїх дипломних робіток — лекцією-концертом «Патристичність, краса, грація» — в Будинку культури електромеханічного заводу виступили хореографи. Про історію хореографічного мистецтва, його значення і проблеми розповів викладач Ольга Степанівна Лагуля. Співачкою аустриалки глядачів члени комісії танцю «Перевана пісня» і «Прощай, безсмертний», постановкою яких здійснили спускницю Валентина Мала та Ірина Ніколаєва. Свої роботи діпчата присвятили пам'яті військовий патріота Віктора Жарі і радянського комсомольця Анатолія Мерзюлова який загинув, рятуючи жиб від пожежі. Глядачам сподобалися лекція-концерт. Вони висловили побажання зробити захист дипломних робіт перед численною аудиторією традиційним. В. МИКОЛЕНКО.

Новини

Повідомляють кореспонденти ТАРС, РАТАУ

Скло — захисник металу

МІНСЬК. Звичайне скло допомогло білоруським ученим розробити оригінальний спосіб зміцнення металевих деталей тракторів «Беларусь», комбайнів КСН-100 та інших машин. У запропонованому ними методі відцентрового притискання сталевого порохка склоутворюючої речовини відіграють роль цементу, і захисної сорочки. Плавалися і обволікали кружачі сталі, скло надійно захищає її поверхню від окислення. Новий метод дав змогу відмовитись від використання захисно-відновних середовищ і вакууму відносно дорогої обробки виробництва. Винахід білоруських учених знайшов широке застосування в промисловості. Він дає можливість використовувати сотні тонн металевих сталей і легированих сталей. Строк служби деталей літ проливи склаобробку збільшується в 2,5—3 рази.

Акуратний автомат

МОСКВА. Спеціалісти механізували одну з трудових операцій на підприємстві, яка вимагала особливої акуратності. — укладання в тару луску. Нову автоматичну лінію створили у всеукраїнському НДІ електрифікації сільського господарства. Автомат-укладач може обслуговувати до 45 тисяч курей-несучок і зібрати в тару без пошкодження п'ять тисяч луск за годину, економить продукцію на розв'язі.

Нова професія лазера

ХАРКІВ. Чутливо вловлювати найменші зміни в чистоті повітря над промисловими підприємствами «навчили» лазер учени Харківського політехнічного інституту. Частиною пилю або пилу, які потрапляють у локоть його зору, вальєр від їх концентрації, змінюють лазерів світіння променя, що і фіксується особливими пристроями. Новий прилад звільняє санітарні служби від емоційних лабораторних досліджень проб повітря.

Новосели Каспій

АСТРАХАНЬ. Співробітники каспійського НДІ рибного господарства не здавалися, коли в їхній сніг попала далекохідна мотузка. Факт відлову цінної лососевої риби ще раз підтверджує успішність тривалої експерименту по акліматизації в Каспійському морі далекохідних риб. Проблема заселення Каспію новими видами промислових риб виникла нещодавно і зв'язана з процесом заселення моря. Першим випробуваним новоселом і стала далекохідна мотузка. Як показав контрольний улов, вона добре прижилася на новому місці. Непотомо не риніє нерселення на Каспій іншим привселє з Далекого Сходу — пелінгас. На експериментальному рибозаводі росте перше потомство цієї риби.

Всесоюзна Ленінська перевірка

Олександрія

Почав ударну трудову вахту шістдесятого року колектив Олександрійської швейної фабрики. Маючи на своєму рахунку п'ятирічну продукцію, значна частина робітниць дала слово до 110-ї річниці з дня народження В. І. Леніна виконати особисті п'ятирічки. На трудовому календарі більше як ста дієват — кінець першого кварталу. А молодий комуніст Ніна Рубан відкрила рахунок травня, Надія Горюцька і Ніна Сорочук — квітня. Економісти підприємства визначили, що до Ленінського ювілею 40 робітниць підприємства виконанням особисті п'ятирічні завдання. Це стане можливим за рахунок оволодіння суміжними професіями, успішного використання техніки і наявних резервів. М. ТРУХАНОВ.

Допинська

Зустріли Ленінській ювілей високими показниками у роботі — таку мету поставили перед собою тваринники господарств Допинського району. Вони беруть підвищені соціалістичні зобов'язання, з перших днів року паронують виробництво продукції. Так, працівники ферм колгоспу імені Щорса падоують по 5,9—6,0 кілограмів молока на корову. А комсомолка Валентина Чижова має ще вищі здобутки: одержує по 10 кілограмів продукції. Трудову вахту на честь ювілею вона завершить чотирнадцятикілограмовими падоями. М. ФЕДОРОВ.

ЗА «ОЛІМПІЙСЬКИМ» РОЗКЛАДОМ

Соціалістичні зобов'язання комсомольсько-молодінної бригади монтажників телестудійної апаратури Кіровоградського заводу радіовиробів (бригадир Світлана Попова, групкомсорт Валентина Конюх) на 1980 рік.

Завдання десятої п'ятирічки наша бригада виконала до 7 жовтня 1979-го — другої річниці Конституції СРСР і пині працює в рахунок лютого 1981 року. Трудиться за «олімпійським» розкладом, адже колектив підприємства виконує почесне зомовлення для Олімпіади-80.

- Напруженим буде для нас 1980-й: готуємсь ваюшими трудовими дарунками зустріти 110-у річницю з дня народження В. І. Леніна, XXVI з'їзд КПРС. Зваживши свої можливості, беремо на ленінський рік такі соціалістичні зобов'язання:
  - за рахунок виконання комплексного плану поліпшення якості роботи, підвищення майстерності членів бригади, вдосконалення бригадної форми організації праці виконати завдання перших чотирьох місяців року до 110-ї річниці з дня народження В. І. Леніна;
  - на честь XXVI з'їзду КПРС виконати річне завдання до 7 жовтня—третьої річниці Конституції СРСР;
  - план підвищення продуктивності праці перевиконати на 3 проценти;
  - всю продукцію здавати з першого пред'явлення;
  - за рахунок удосконалення технологічного процесу зекономити 5 кілограмів припою;
  - подати і аргументувати у виробництво 4 раціоналізаторські пропозиції з економічним ефектом не менше 1000 карбованців;
  - п'яти членам колективу підвищити сесю кваліфікацію;
  - підтвердити звання бригади комуністичної праці.

ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ОБГОВОРЕНО І ПРИНЯТО НА ЗБОРАХ БРИГАДИ.

КЛУБ МОЛОДОГО ВИБОРЦЯ

На знімку: агітпункт Палацу культури імені Жовтня. Фото В. ГРИБА.

ВОГНИК АГІТПУНКТУ

Напередодні Нового року в Палаці культури імені Жовтня заводу «Червона зірка» засвітився зякравий вогник агітпункту виборчої дільниці 37/3. На нього щодня поспішають агітатори, виборці, інші активісти. Дотайких послуг піднявки центральних газет, журналів, довідники тощо.

Щодня завіта агітаторів (близько сотні чоловік), у червоних куртках цехів і куртоків, у бібліотеках і клубах проводять бесіди, політінформації, читає лекції. Ней завіт, як багатоголосий пропагандист, несе в численні аудиторії світло мудрої політики нашої партії, торжество ідей радянського союдоення.

І дуже приємно те, що наші актив поновлюють молоді працівники ідеологічного фронту. Це комсомольці, працівники Палацу культури імені Жовтня: завідуюча масовим відділом Таія Мелюбіна, музиканти Лариса Шевченко, Олександр Прогає та інші. В основному вони проводять заходи у заводських куртоківках, де мешкають молоді червонозорівні. Тут успішно діє молодіжний клуб «Ентузіасты п'ятиріччя». Зустрічі з передовиками виробництва, розповіді про країні заводські колективи, ветеранів праці — сторічки засідань цього клубу. Невимушено проходять

ПО-ПЕРШЕ — НАЙДОВШІ...

Чекали їх довго, з нетерпінням. Нічого так не чекають, як квітка. Весняні (за дітвю мова окрема), оєнні, зимові — які найкращі? Важко сказати. Бо кожній хороні по-своєму. І все ж зимові особливі. Ще 6 років По-перше, пай-дощів. По-друге — поворітчий По-третє — зі снігом (пражда, не завжди, і все ж...).

Вулиця квітне усмітневими обличчями. Якийсь малюк везе санки, а за ним уже біжить двоє довгов'язих хлопців. Ех, проклята гість! Можна? І ось хвацина трійка па чолі із зпідкованім, але щасливим малюком мчить по снігу. Усміхаються перехожі, регочуть дітчата, вчорашні задавачи із паралельного класу. І ніхто

не дивується, бо всі знають — квітку. Когось чекає цікава внига, спеціально відкладена до квітку, чи клітка, стомлена від байдикування, хтось... Та чи мало справ нині у школярів? А вчорашній запалює різноманітності вогні краси-ляличка на площі. І оєквляють зорі від її розкішного кроню. І будничка перетворюються у квіткові терени, а Дід Мороз із Снігуронькою, одягнені, зараз зійдуть з

помосту і разом з галактикою дітворю пойдуть кататися у розмальованих санках, завряження маленьким поні. Аж раптом з'являються справжній Дід і Снігуронька, і веселощі тривають уже з їх участю. А тим часом у облаєному Палаці віонерів нарядно одягнені глядачі сповіщають про початок поворітчного карнавалу для старшокласників. О. РУДИКО, десятикласниця. м. Кіровоград.

ПРОПАГАНДИСТ
І АГІТАТОР —
П'ЯТИРІЧЦІ

ЧЕКАЙТЕ МЕТОДПОЇЗД

Для практичної допомоги учасникам руху «Пропандист і агітатор — п'ятиріччя» обласна методична рада з питань комсомольського політнавчання створила навчально-методичний агітпоїзд.

Серед його учасників — члени обласної методичної ради, викладачі кіровоградських вузів, художники, інженери-дизайнери, комсомольські працівники. Розроблено тематику консультацій та лекцій, з якими виступатимуть досвідчені майстри слова. Художники, інженери-дизайнери допоможуть пропандистам обладнати куточок, кімнати, кабінети комсомольського політнавчання, виготовити стенди, плакати, діаграми, таблиці.

Методичний поїзд вирушить у район області на 3-4 дні. У перший день його учасники проведуть семінар-консультацію, де йтиметься про методику підготовки пропандиста до занять, про те, як йому використувати у своїй роботі елементи педагогіки і психології, про економічне обґрунтування соціалістичних зобов'язань слухачів тощо.

Потім відбудуться заняття в групах у формі індивідуальних консультацій та бесід. Заплановано відвідування членами методичного поїзда першочергових комсомольських організацій.

Перші відвіди методпоїзда — в січні

О. КАСЯНЕНКО.

Старанно готуються до громадсько-політичної атестації учасники Ленінського заліку «Рішення XXV з'їзду КПРС — у життя», слухачі політгуртка «Конституція розвинутого соціалізму» головного підприємства Кіровоградського виробничого швейного об'єднання. Найбільше турбот зараз у членів атестаційної комісії — заступника секретаря комітету комсомолу Віри Вразовської, пропандистів Г. П. Сідун та В. В. Олексієнко... Вони готують слухачів до звітів перед колективом.

На знімку: члени атестаційної комісії проводять співбесіду з Світланою БОСОЮ, швачкою цеху № 5; одна з кращих слухачок комсомольського політгуртка Віра МАЛЕНКО.

Фото В. ГРИБА.

3 ДЖЕРЕЛ ПЕДАГОГІКИ

«Він віддав серце дітям, а нам, дорослим, своїм колегам за професією, залишив мудрі й добрі поради. Пам'ятаймо ж про них». Цими рядками, присвяченими В. О. Сухомлинському, відкривається літопис студентського клубу, названого ім'ям відомого радянського педагога. Створений на історичному факультеті Луцького державного педагогічного інституту імені Лесі Українки, він уже увесь рік прийняв до своїх лав поповнення — першокурсників вузу.

Цілі й завдання клубу, — розповідає його організатор, кандидат педагогічних наук Л. П. Федорук, — визначено етаптом, розробленим самими студентами: вивча-

ти багату творчу спадщину виданих педагогів усіх часів і народів, знайомитися з досвідом місцевих учителів-новаторів, щоб глибоке пізнати складності педагогічної науки, все найкраще з передової практики застосувати в своїй майбутній роботі. Тісні творчі контакти налагодилися у нас із Павлівською середньою школою на Кіровоградщині, де багато років працював В. О. Сухомлинський.

На засідання клубу запрошуються викладачі інституту, колишні вчителі вузу, вчителі шкіл міста і навколишніх сіл. Не буває байдужих при обговоренні студентських рефератів. Тут же влаштовуються диспути, педагогічні читання, огляди новітньої літератури з питань наукової педагогіки.

В. ЛАВРЕНЮК,
кор. РАТАУ.

ТОВАР

Безперечно, товарів масового попиту у нас випускається з року в рік дедалі більше. Однак, як говориться на листопадському (1979 р.) Пленумі ЦК КПРС, наші вимоги до якості і асортименту все суворіші. Це факт, що деякі промислові підприємства, особливо легкої індустрії, ще продовжують випускати недоброякісну продукцію. Одним тільки швейним фабрикам торгівля повертає виробів на десятки мільйонів рублів. Збитки не тільки матеріальні, а й моральні...

ЛИЦЕМ

НЕМАЛА вина у цьому тих, хто визначає попиту, робить замовлення промисловості. Виступаючи на листопадському (1979 р.) Пленумі ЦК КПРС, товариш Л. І. Брежнев говорив: «Прямий обов'язок торгівлі — значно активніше впливати на виробництво, добиватися від промисловості тих товарів, які справді потрібні споживачеві, оперативніше маневрувати ресурсами».

Та чи ж можливо кожній фабриці виготовити прями зв'язки із сотнями, тисячами дрібних торговельних точок, відправляти їм товар маленькими партіями? Та тут не тільки контейнерів — вагонів не вистачить, а щоб стежити за суворим виконанням усіх замовлень, вперу ставити ЕОМ... А коли це і фабрика, і магазин розташовані в одному місті? Тоді неминучі розчарування — плаття і модне, і гарне, але ж «півміста у таких ходять».

Багато комсомольських організацій підприємств торгівлі правильно розуміють свої завдання у розв'язанні даної проблеми. Не перший рік «прожектористи» Жовтневого району Москви допомагають збагачувати асортимент товарів. У магазинах району (а тут, на Ленінському проспекті столиці, розташований, наприклад, великий универсам «Москва») проводяться «виставки неходючих товарів». Відвідувачі цих виставок — працівники легкої промисловості — визнають на стендах власну продукцію.

Одне з принципово важливих завдань удосконалення господарського механізму — поліпшення зв'язків торгівлі з промисловістю. При цьому не слід забувати великих оптових баз. На жаль, ця важлива ділянка роботи ще не привернула необхідної уваги комсомольських активістів, які встали встановити шефство над торгівлею.

Досвід показує: там, де це зробили, досягнуто хороших результатів. Наприклад, на Московській оптово-торгівельній базі Центросіла. Тут на вирішальних ділянках приймання і видачі товарів за ініціативою комітетів ВЛКСМ створені комісії комсомольсько-молодіжної бригади, які налагодили ділові контакти із комсомольсько-молодіжними колективами постачальників і суворо стежать за якістю виробів, своєчасно доводять до виготовлювачів претензії, побажання працівників роздрібної мережі. Так розвивається і набирає силу рух комсомольців і молоді під девізом «Зроблено відмінно — продано відмінно».

У нашій країні будується багато крутих универсамів, торговельних центрів. Вони є солідними партнерами заводів і фабрик. Наприклад, найбільший у країні Челябінський торговельний центр підтримує зв'язки з десятками промислових підприємств. Саме тут завершується ланцюжок паскріжних бригад, який починається на суміжних підприємствах. За ініціативою комітету ВЛКСМ один із відділів центру був переворонений у комсомольсько-молодіжну фірму «Гарантія». Вона реалізує тільки продукцію паскріжних, постійно вивчає попит населення.

А відомий усім столичний

«Дитячий світ» щороку встановлює близько 200 договоро-строкових господарських договорів із прямим посиланням на його адресу. Першага надається договорам багатостороннім, у результаті здійснення яких не буде нікого квати: «Суміжники підвели...»

Договори співдружності укладаються не тільки між фірмою і підприємствами, а й між колективами цехів, фабрик і секцій магазинів. Таким чином, партнери по соціалістичному змаганню знають один одного в обличчя, завжди в курсі всіх справ і вживають оперативних заходів щодо усунення недоліків.

Забезпечити «зелену вулицю» лоям товарам відмінної якості — важливе завдання молоді, яка працює в торгівлі. Зауважимо, однак, що потреби наші багатогранні, а перелік товарів, що випускаються в країні, нараховує близько мільйона видів виробів. Планувати «зверху» все до гвіздка — справа трудомістка, а головне — не потрібна. Не випадково товариш Л. І. Брежнев у виступі на листопадському (1979 р.) Пленумі ЦК КПРС підкреслює: «...треба, щоб виробництвом товарів широкого вжитку значно більш ґрунтовно, а головне — ініціативно, займались місцеві промисловці, споживачі кооперативів. Раді та їх постійні комісії. Це дасть можливість краще, ефективніше використовувати місцеву спрорину, особливо у віддалених районах».

Використати всі можливості для додаткового випуску необхідних товарів, знайти резерви допоможуть молоді депутати Рад, народні контролери, комсомольські прожектористи. Комітети ВЛКСМ можуть поцікавитися, чому снажимо, у краї, де розвинута деревообробна промисловість, не випускаються дитячі меблі і за ліжкою для малюка треба їхати в інше місто. Чому на місцевих металообробних підприємствах не виготовляють таких господарських «дрібниць», як совни, лопати і т. п.?

Істотним вкладом у дальший розвиток торгівлі може стати зацікавлене відношення комітетів комсомолу до розв'язання таких проблем, як збільшення частки фасованих товарів на підприємствах харчової, м'ясної і молочної промисловості, випуск тари-обладнання для универсамів. Необхідний комсомольський контроль за впровадженням нових зразків торговельного устаткування.

Зараз у торгівлі трудиться немало кваліфікованих спеціалістів, ініціативних людей. Комсомольські організації повинні допомогти їм добитися чіткої взаємодії з промисловістю, повніше задовольняти запити радянських людей.

Л. ЛАБАЗОВ.

„3 ЦІКАВИМ ЗУСТРІЧАЮСЯ ЩОДНЯ...“

Уже ніяка днів у шкільних класах — тиша. Веселий дзвоник не сповіщає про початок або кінець уроку, а блискавка дошна так і залишилася нестертою. Хтось із учнів нашвидкоруч вивів на ній: «Привіт, наниули!» «Вітрила» поцінавилися, як школярі проводять свій відпочинок у Кіровоградському Палаці піонерів. Там тільки-но відірвався Всесоюзний тиждень науки, техніки і виробництва для дітей та юнацтва. Сюди прийшли початкуючі авіа-, судно-, автомобілісти обласної станції юних техніків, члени гуртів багатьох шкіл міста. Ім було цікаво познайомитися із творчістю своїх ровесників, продемонструвати власні досягнення, взяти участь у вікторині «Атомобілю «Ленін» — 20 років».

Тут же, на святі, кореспондент «Вітрила» зустрівся із членом збірної команди України із судномодельного спорту, учасником літньої (1979 року) Спартакіади народів СРСР, дев'ятикласником СШ № 6 Андрієм БРАЖКОМ. Він розповів: — Не подумайте, що наниули для мене лише суцільні розваги, спання по 12 годин на добу, читання детективів. Я дуже радий, що зараз можу досхочу займатися конструюванням нової швидкісної, керованої по радіо моделі судна. Скоро почнуться змагання судномодельників області, до яких треба неабияк готуватися. — Андрію, але ж наниули є наниули. І ти, напевне, вільний час проводиш не тільки в майстерні? — Звичайно. І з цікавим зустрічаюся щодня. Вже виступивши кінофілім, «Вітрила», побував на вечорах відпочинку у школі та в Палаці піонерів... Дуже люблю музику. Сам граю на гітарі в шкільному вокально-інструментальному ансамблі «Листопад». А репетиції їмні проводимо у мене вдома.

Т. БОРИСОВА.
На знімку: чия машина краща? Андрій БРАЖКО демонструє власну модель.
Фото Л. КРАСНОВОЙ.

СПОМИН ПРО БОЛГАРІЮ

Сімнадцять комсомольців області, переможці республіканського конкурсу «Майстри завтрашнього дня», за путівками бюро міжнародного молодіжного туризму

«Спутник» Кіровоградського обкому комсомолу наприкінці минулого року побували в братній Болгарії. Сонячною дружбою були осяяні зустрічі в містах Габрово, Пловдив, Плевен, Русе і Софії.

Надого запам'ятаються кіровоградцям музей Георгія Димитрова, величні пам'ятники воїнам-визволителям, російським і радянським полководцям, вулиці, на яких історія залишила свої негаснучі автографи. Дружні потиски рук, ширі усмішки, пісні, знайомства — такою згадуватимуть Болгарію молоді трудівники сільського господарства Кіровоградщини.

Ф. ГОНЧАР.
На знімку: знаменита Шипка; хвилина повчання біля могили радянських воїнів у Пловдиві. Фото автора.

КА-НІ-КУ-ЛИ

КЛИЧЕ ВІТЕР МАНДРІВ

Канікули! Присмішого слова для школяра нині, мабуть, не придумаш. Бо канікули — це і подорожі. Бо в Новому році десятки автобусів, поїздів із малими пасажирами відправились із Кіровограда в дорогу.

Учні сільських шкіл області вирушили на туристичному поїзді у захоплюючу мандрівку по Закарпаттю. Вони побувають у лермонтовських місцях, на чорноморських курортах. А школярі Маловисківської СШ № 3 та кіровоградських

ска, Новоросійськ, Ялта, Калуга, Брест... Понад 4 тисячі школярів нині «на колесах».

У новому році Кіровоградське бюро подорожей та екскурсій аперше приймає у себе гостей. До нас уже приїхали школярі з Новосибірська, Кемерово, столиці братньої Башкирії — Уфи. Гості ознайомляться з обласним центром, побувають на хуторі «Надія», у Павлівській школі імені В. Сухомлинського, музеї Чайковського і Пушкіна (м. Кам'янка Черкаської області), на гідроелектростанції імені 50-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції (м. Світловодськ).

І до редакції, і в бюро подорожей та екскурсій пишуть і дзвонять старшокласники. Цікавить їх одне питання: «Чи можна вирушити в подо-

школі №№ 9, 15, 19 відпочиватимуть на туристичній базі «Новий Афон» у Абхазії. Триста юних туристів беруть участь у круїзі по Чорному морю від Одеси до Батумі на теплоході «Адмірал Нахімов». Учні середніх шкіл Олександрівки відпочивають нині у Баку, Новгородки — у столиці Радянської України місті-герої Києві. Перелік цей можна продовжувати. Тому назвемо найголовніші маршрути: Мо-

рож тим, хто ще не встиг цього зробити! Відповідь даємо: звичайно, можна. Якщо вітер мандрів кличе вас, приходьте. Ви зможете поїхати на дватри дні у Черкаси, Полтаву, Вінницю, Кишинів, Київ, Запоріжжя, Дніпропетровськ — словом, куди ви тільки не зможете поїхати!

Г. ЮР'ЄВ.

На знімку: новосибірські старшокласники — гості Кіровограда. Фото В. ГРИБА.

БАТЬКО ЗРОБИВ ДОЧЦІ ЗАКИД: «ТИ НЕ ВМІЄШ ЖИТИ...» СКАЗАВ І ЗАТЯГО ВЗЯВСЯ ВЧИТИ, ЩО СЛІД ВИГІДНО ВЛАШТУВАТИСЬ У ЖИТТІ. ДОЧКА НЕ СПРИЙНЯЛА ЦЬОЇ ТЕОРІЇ. І ВИНИК КОНФЛІКТ. СУТЬ НОГО НЕ ПОВА. ГОРЕЗВІСНЕ ЕГОІСТИЧНЕ ВМІННЯ ВЛАШТУВАТИСЬ ТАК, ЩОБ ЖИТИ ДЛЯ СЕБЕ, ВСЕ РІДШЕ СХРЕЩУЄ МЕЧ ІЗ ПОТРЕБОЮ ЖИТИ ДЛЯ ЛЮДЕЙ, ДЛЯ ДОБРА. І МОЖНА БУЛО Б НЕ ВІНОСИТИ КОНФЛІКТУ НА ШИРОКІЙ ЗАГАЛ, ЯКБИ ДОЧЦІ НЕ БУЛО ВСЬОГО ВІСІМНАДЦЯТЬ, ЯКБИ БАТЬКО НЕ ПРАЦЮВАВ... ПЕДАГОГОМ, БІЛЬШЕ ТОГО — ЗАЙМАВСЯ ПРОФОРІЕНТАЦІЄЮ УЧНІВ. АЛЕ ВСЕ ПО ПОРЯДКУ.

КОНФЛІКТ

Грані моралі

ПОЗАМИНУЛОГО року Рая Алісова закінчила десять класів. Училася добре. Пробувала вступити до театрального інституту. Не вдалося. Передувачи неприємні розмови вдома, там же, в Харкові, дівчина влаштувалася на завод. Та за станом здоров'я змушена була повернутися додому. Стала працювати піонервожатою в одній із міських шкіл, а вчора ввечері поїхала до театральної студії «Ноктиюрн». Не забувала й про підготовку до вступних екзаменів.

Але й наступного року Рая не потрапила до театру. Вона знову не стала студенткою театрального інституту. І тоді батьків терпляче увірвався зовсім. В одній з наступних розмов про вміння жити Рая раптом відкрила для себе батька у двох різних ролях. Одну він грав на роботі, в стосунках із колегами, учнями. Був нібито людиною з передовими поглядами та переконаннями, висловлював правильні думки... Вдома ж ставав тим, ким був насправді.

Якось у короткій суперечці Рая почула від Володимира Дмитровича: — Я ставив собі мету: мати диплом, свій будинок, машину. І досяг цього. А ти? До чого прагнеш ти?

Дочка не знайшла, що відповісти. По-перше, її вразила сама мета батькового життя. І подруге, його скептичне ставлення до її здібностей і нахилів.

Дальшу ж «програму» Алісова дочка знала. Основні постулати «теорії» чітко вкарбувались у пам'яті. «Людина без диплома — не людина», «Робітничкові сороміть їти містом тому, що ви робітники», «Чим тихіше людина живе, тим вигідніше» і т. д... На щастя, запам'ятавши ці «афоризми», дівчина все ж знайшла сили не тільки не сприймати їх, а й активно виступити проти.

Розмовляємо з Алісовою. Невисокого зросту, міцно збитий, симпатичний зовні чоловік з добре поставленим учительським голосом говорив про мету в житті. Володимир Дмитрович обмежив її цього разу добуттям вищої освіти. До-

ГОДОМ Алісов скаже: — Можливо, й злетіло з вуст щось подібне. Я жарти, знаєте, люблю. Але те, що людина з дипломом за своїм інтелектом, розвитком стоїть на щабель вище звичайної, — в цьому переконаний.

На зауваження, що диплом не завжди є ознакою високого інтелекту чи великого розуму, миттєво пародився новий «афоризм»:

— Дипломований дурень все одно розумніший дурня без диплома.

Почувши це, вже ні на мить не сумнівався, що й інші, згадані прикладі подібних суджень, належать Алісову. Що ж, хитрість його точки зору на життя уже давно доведена і на словах, і на ділі.

«Людина зі справжнім характером та, що з одного боку ставить собі суцтво змістовну мету, і, з іншого боку твердо тримається цієї мети, тому, що її індивідуальність втратила б все своє існування, якщо вона вимушена була відмовитися від неї. Не в гонимці за дипломом, а в повсякденній нелегкій наполегливій праці здобув визнання уславлений бригадир тракторної бригади двічі Герой Соціалістичної Праці О. В. Гіталов, ставши членом уряду; заслужила повагу і довіря народу депутат Верховної Ради УРСР, робітниця Л. В. Чернега... Коніркою, титанічною працею письменника і людини з величчя себе Максим Горький. Життєві університети, які «закінчував» він, під силу далеко не кожному.

Диплом ніколи не був самоціллю для В. І. Леніна. З відзнакою закінчивши університет, він відмовився від блискучої кар'єри і став на нелегкий, сповнений втрат, безкомпромісної боротьби шлях професійної революціонера...

«Якщо немає мети, не робиш нічого, і не робиш нічого великого, якщо мета нікчемна», — сказав у свій час Д. Дідро.

Отак і якщо знайде ться у Алісова послідовник — отакій собі хитрий чоловік у повенському костюмчику з сірою душею, то йому слід зробити серйозні висновки з цієї історії. Адже постійні «шарти» Алісова, наполегливе прагнення повернути дочку на шлях «істинний», не тільки не допомагали їй утвердитись першими своїми кроками в житті, а й стали спробою підірвати віру дівчини в себе, у правильність обраної мети.

Наша доведення дійсність, наш, радянський спосіб життя, вря-

тували дівчину від згубного впливу міщанських настанов Алісова. Читачі, певне, не встигли забути ще художнього кінофільму «Розіграш», пам'ятають і актора та режисера кінострічки — Володимира Меньшова, для якого це був дебют. Ось що розказав молодий кінорежисер журналісту І. Галаюнову:

«Я вирішив вступити до театрального вузу сам. Захопився цією ідеєю і вирішив. Вступав чотири роки. Після кожної невдачі мої друзі і знайомі дивилися на мене як на такого, що злегка зникнув з розуму. Але я сам обрав свій шлях. І тому з кожною невдачею зосереджувався на своєму бажанні ще більше. Я працював на заводі, потім на шахті, потім був моряком, але моє звернення завжди було зі мною. Ці роки дали мені чимало — саме тоді я виробив у собі необхідні риси характеру. Відчув причетність свою до праці тих людей, з якими трудився пліч-о-пліч. І розвивав у собі почуття відповідальності.

Саме з досвіду самовиховання виник в перекопання: людина не має морального права звинувачувати обставини, мікроклімат навколо себе, виправдовувати себе обставинами...»

Схожим шляхом до мети пішла і Рая. І якщо їй довелося дати блі хитрими переконанням батька, то й тут вона не стала самотньою. В цій боротьбі стали поруч друзі-студійці...

ЩО ПРОВОДИТЬ мораль? Любов до театру. Для того, щоб стати студійцем, існує одна єдина вимога — захоплення театральним мистецтвом. Що дає молодіжний театр? Окрім виснажливих репетицій, наполегливої роботи, прикрих невдач і п'яних радіощ перемог над собою — нічого іншого. Навіть костюми та декорації доводиться робити фактично з нічого, своїми руками.

А що скажуть про це самі студійці? Відповідю словами робітника Олександра В.: «Студія дає можливість за рахунок власного дозвілля приносити людям радість, підняти їм настрій... Оце єдина наша «віногада».

До своїх ровесників, мета життя для яких — бути корисними людям, і потяглася Рая Алісова. У «Ноктиюрні» її зрозуміли, тут вона знайшла підтримку, довіря. Їй доручають ролі, у неї вірять, як в акторку, і це додає дівчині сил впевнено йти до мети. Поча ток зроблено: Рая не спиткувалась у своєму першому випробуванні на вірність своїм ідейним переконанням. І це голвне! Бо за цим наслідок: дівчина — лауреат обласної театральної весни, володар призу за краще виконання жіночої ролі серед самодіяльних акторок...

Що ж протиставить усьому цьому Алісов?

Ю. ДМИТРЕНКО.
ВІД РЕДАКЦІЇ: З етичних міркувань прізвища героїв публікації та назву студії змінено.

СЛУЖБА ЗДОРОВ'Я

Ще раз про грип

Навряд чи яка-небудь хвороба може суперничати з грипом щодо швидкості поширення. Під час епідемії у нашій країні хворіють грипом від 13 до 16 процентів усього населення.

Збудник грипу — найдрібніший мікроорганізм — вірус, який розмножується на слизових оболонках верхніх дихальних шляхів. Людина заражується при вдиханні збудника, який знаходиться в найдрібніших крапельках слини та слизу хворого. Ці крапельки поширюються на відстань до 3-х метрів при розмові, чханні, кашлі. Грипом можна також заразитися і через речі, якіми користується хворий (носова хустка, рушник, посуд та ін.), тому, що виділений з організму збудник гине не зразу.

При грипі дуже короткий інкубаційний період (час від попадання вірусу в організм до виникнення захворювання) — від кількох годин до одного-двох днів. Хвороба починається раптово: головний біль, особливо в ділянках лоба і надбрівних дуг, запаморочення, біль у м'язах та суглобах; температура тіла підвищується до 37,5—38,5 градусів, а інколи і вище, загальна слабкість, порушення сну.

У багатьох хворих буває запалення слизових оболонок дихальних шляхів, тільки воно виникає не з самого початку захворювання, а на другий-третій день. Появляються болі при ковтанні, чханні, нежить і кашель, інколи сльозотеча.

Грип звичайно триває довго. На третій-п'ятий день температура спадє, і хворий поступово одужує, якщо не було ускладнень.

Грип послаблює захисні сили організму, тому і під час захворювання, і після зниження температури можуть виникнути різні тяжкі ускладнення. У дітей раннього віку частим і небезпечним рецидивом є запалення легенів, яке може початися вже в перші дні захворювання. Іншим, не менш частим і серйозним ускладненням грипу є гнійне запалення середнього вуха. Грип небезпечний тим, що, ослаблюючи організм, він нерідко призводить до загострення тих захворювань, на які людина хворіла раніше, особливо у літніх людей.

За даними статистики, більше 80 процентів захворювань на грип припадає на осінньо-зимовий період. Якіс у цей час знижується несприятливість до деної хвороби, здобута раніше, та її інфекційні властивості вірусу теж змінюються. Особливістю сьогоденної епідемічної хвилі є стрімке розповсюдження захворювання, причому воно охоплює всі вікові групи населення.

На жаль, медицина поки що не має засобів, які могли б повністю захистити людину від грипу. Щеп-

лення лише знижують рівень захворюваності. Однак слід відзначити, що вже розроблена грипозна вакцина, яка з успіхом пройшла випробування в місті Ленінграді і в Донецькій області.

Які ж заходи індивідуального та загального характеру треба вжити з метою уникнення поширення вірусного грипу серед здорових людей?

Дуже велике значення в профілактиці захворювання мають загартовування організму. Діти й дорослі, які займаються спортом і водними процедурами, хворіють значно рідше. Холодне, вогке повітря, протяги, викликаючи переохолодження тіла людини, сприяють виникненню грипу. Тому на підприємствах та в установах необхідно лікувати всі ці фактори, поліпшити роботу опалювальної системи тощо. Слід також пам'ятати, що в дитсадках і школах унаслідок тісного контакту між дітьми, створюються умови для епідемічного спалаху захворювання грипом. Ось чому слід щодня перевіряти здоров'я дітей та персоналу, щоб не допустити хворих у дитячі заклади. Крім цього, у школах і дитячих закладах потрібно якомога частіше проводити провітрювання та вологе прибирання приміщень. Здоровим дітям слід більше часу проводити на свіжому повітрі.

При перших ознаках захворювання хворого необхідно негайно ізолювати в окремій кімнаті або відгородити ширмою і викликати лікаря. Ні в якому разі не слід займатися самолікуванням — воно лише шкодить. У приміщенні, де перебуває хворий, треба проводити вологе прибирання, відчиняти квартиру 3-4 рази на день. Тіла хворого повинна бути висококалорійною і легко засвоюється. Рекомендують більше вживати вітамінів, особливо вітаміну «С». Хворому слід давати теплі напої — чай з лимоном, малиною, липовим цвітом, соки, киселі, морси. Посуд та носові хустки хворого треба обов'язково кип'ятити з додаванням соди. Не можна під час хвороби виходити на роботу. Треба уникати відвідування знайомих, а також магазинів, кінотеатрів, ринків.

Тим, хто доглядає хворих, слід пам'ятати про захисні пов'язки, які легко зробити з 4-5 шарів марлі. Такі маски мають носити під час епідемії грипу працівники громадського харчування, торговельно-транспортної, комунальних установ та ін.

Тільки в спільній боротьбі медичних працівників і всього населення можна запобігти поширенню епідемії грипу.

М. МОЛОДЧЕНКО,
лікар-епідеміолог обласної санітарно-епідеміологічної станції.

КА-НІ-КУ-ЛИ!

КАЛЕЙДОСКОП

З веселим Буратино і добрим лікарем Айболитом, симпатичною Червоною Шапочкою і кумедним Незнайкою зустрілися учні молодших класів на святі казок, що відбулося у Компанійському районному Будинку піонерів. А сьогодні старшокласники місцевої десятирічки завітано до молодих виробничників райсільгосптехніки, де ближче познайомилися з професіями слюсаря, механіка, шофера, електрозварника.

Учні Новосотської восьмирічної школи Олександрівського району організували і провели конкурс на кращий малюнок на тему: «Ліс зимовий».

Першою в огляді на краще декламування поетичних творів про В. І. Леніна стала четвертокласниця Вищеверецької СШ Лариса Лушпай.

ДИТЯЧИЙ КІНОФЕСТИВАЛЬ

В області проходить дитячий кінофестиваль «Здрастуй, Новий рік!»

«Стрижок» Валерія Чайковського

На турнірі зі спортивної гімнастики, що відбувся в Чернівцях, зустрілася представниця дванадцяти міст України, Російської Федерації і Білорусії. Своє виступ тут продемонстрували спортсмени 1987 року народження і молодші. Були тут і вихованці кировоградських тренерів Володимира Шарова і Олега Яровицького. Учень спеціалізованого спортивного шостого класу Кіровоградської СШ № 16 Валерій Чайковський, виступаючи за програмою першого спортивного розряду, у сумі багатоборства набрав 103,8 бала і став абсолютним переможцем турніру.

В. ШАБАЛІН.

Перший серед дванадцяти

Міжнародний молодіжний турнір із класичної боротьби три дні проходив у Алма-Аті. В ньому взяли участь близько трьохсот атлетів. Студент факультету фізичного виховання Кіровоградського педагогічного інституту імені О. С. Пушкіна кандидат у майстри спорту Олександр Ушаков (його тренер М. Бондар) серед дванадцяти спортсменів, які змагалися силами у важкій важкій категорії, зайняв найвищу сходинку пересталу пошани.

В. ТВЕРДОСТУП,
громадський кореспондент «Молодого комунар».

Коли немає уроків...

Фототюд І. КОРЗУНА.

Сяс ялинка, лунають веселий дитячий сміх, пісні... Каникули. Жовтенята і піонери прийшли до свого улюбленого кінотеатру «Мир» (м. Кіровоград), де вчора відбулися веселі карнавали, концерти художньої самодіяльності учнів шкіл № 6, № 27, № 13 та музичної школи № 1. Опісля Дід Мороз подарував дітям запрошення на фільм-казку «Золотий годинник». Старшокласники організували за-

хоплюючий конкурс «Чи знаєте ви кіно?» В Устинівському кінотеатрі імені Осипова діти в рамках кіноклубу «Два світи — дві юності» переглянули кінокомпозицію «Кінокамера викриває імперіалізм, расизм, апартеїд», до якої ввійшли хронікально-документальні фільми «І все-таки я вірю», «Палаючий континент», «За вашу і нашу свободу», «Така молодь».

В Олександрійському дитячому кінотеатрі імені

Першого травня вчора відбулася прем'єра художнього фільму «Син чемпіона». Учні шкіл міста взяли участь у новорічних кіно-ранках і вікторинах.

8 січня в кировоградському кінотеатрі «Комсомолец» відбудеться тематичний кінопоказ, присвячений 36-й річниці звільнення Кіровоградщини від фашистів. У його програмі — фрагменти з фільмів про бой за Правобережжю України та кінокомпозиція «Хвилина мовчання».

МОЗАЙКА

На есмінці тільки жінки

Морська прикмета говорить: жінка на борту — бути біді. Правда, існує протилежна думка, яка викладена у відомій арії: «Без жінки життя не везе на світло... Схоже, що дехто у військово-морському флоті США вирішив усунути цю «суперечність». Як повідомляла «Вашингтон пост», один із члнів, відповідальний за спеціальну програму «жінка на морі», заявив, що 1983 року чверть офіцерського складу на 63 військових суднах

буде замінена жінками. Попри те, що представниця слабішої статі на американському флоті становить 10 процентів. Педаний ремонт судно «Вулкан» здійснило перехід із Норфолка (штат Вірджинія) в Середземне море. Капітан Девід Стефферул, який інспектував корабель, доповів: «Я відідав корабель у Генуї, і на мій погляд, без жінок команда не змогла б виконати такої великої роботи».

(АФН).

Крокоди в зарідку розмножуються у півночі. Проте в столицю Швеції зяць вилупив 12 зубатих малюків.

Фото АП-ТАРС.

Понеділок, 7 січня

ДРУГА ПРОГРАМА. 10.00 — Повні. 10.15 — Танцаревич, Сірий Вовк та інші. Ляльконе вистава. 11.15 — Худ. телефільм «Горили надриль». 12.25 — «Доброго вам здоров'я». 13.45 — Повні. 13.55 — Дня малля. «Срібний дзвіночок». 16.25 — «ЮТ 80» Юні техніки Ювілейні історичні кібернетичні АН УРСР. 17.00 — «Адреси досліджув.» Тваринницький комплекс Дніпропетровщини. 17.30 — Муз. фільм. 18.00 — «Дев'ять м'яс». (6-д). 18.15 — «Телефільм». (6-д). 18.30 — «Екран запрошує». (6-д). 19.00 — «Актуальна казаска». 19.40 — Худ. телефільм «Квартет «Гвардері». 1 серія. 20.45 — «На добраніч, діти!». 21.00 — «Час». 21.35 — Худ. телефільм «Квартет «Гвардері». 2 серія. По закінченні — Повні.

ПОГОДА

Вдень 5 січня по області і в м. Кіровограді передбачається хмарність, короткотривалий сніг, хуртовина. Вітер північний, 9—14 метрів на секунду. Температура повітря по області 0—5 градусів, по місту — 0—2 градуси морозу, з пониженням у кінець дня по області до 5—10 градусів, по місту — до 6—8 градусів морозу.

Вільність у хуртовині 200—500 метрів.

6—7 січня передбачається хмарна з проясненнями погода, місцями слабкий сніг. Вітер західний, 5—10 метрів на секунду. Температура повітря вночі 7—12 градусів, вдень 3—7 градусів морозу.

С. ТРОФІМЕНКО.
(АФН).

Редактор **М. УСПАЛЕНКО.**

«Молодой коммунар» — орган Кіровоградського обласного комітету ЛКСМ України.

На українському мові.

БК 02308.

Газета виходить у вівторок, четвер і суботу.

316050, МСП

м. Кіровоград.

вул. Луначарського, 36.

відділ листів і масової роботи, відділ пропаганди — 2-45-36; відповідальний секретар, відділ учнівської молоді — 2-46-87; відділ комсомольського інституту, відділ військово-патріотичного виховання та спорту — 2-45-35; фотолаборація — 2-56-65; нічна редакція — 3-03-53.

Друкарня імені Г. М. Димитрова видавництва

«Кіровоградська правда» Кіровоградського обласного Компартії України, м. Кіровоград, вул. Гілки, 2.

Обсяг 0,5 друку. ври.

Індекс 01197.

Зав. № 7.

Тираж 53 500.